

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní

Srovnání činností coworkingových center
v České republice

Tereza Gazdíková

Bakalářská práce

2015

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Tereza Gazdíková**
Osobní číslo: **E12223**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Management podniku: Management malých a středních podniků**
Název tématu: **Srovnání činností coworkingových center v ČR**
Zadávací katedra: **Ústav podnikové ekonomiky a managementu**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cílem práce je srovnat a zhodnotit úroveň služeb poskytovaných coworkingovými centry v ČR.

Osnova:

- Principy coworkingu, výhody a nevýhody coworkingu.
- Coworkingová centra a startup firmy.
- Služby poskytované coworkingovými centry, ekonomika coworkingových center
- Srovnání vybraných coworkingových center
- Hodnocení činnosti vybraných coworkingových center

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy: cca 35 stran

Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

BLUMBERG, M., HINDI H. Startup CEO: a field guide to scaling up your business. xxiv, 374 p. Startup revolution series. ISBN 11-185-4836-1.

DAVIS, J. The Venture List 300: Startup Incubators, Seed Funds and Co-Working Spaces Worldwide. Kindle Edition. United States: basementround.com, 2014.

FELD, B. Startup communities: building an entrepreneurial ecosystem in your city. Kindle Edition. Hoboken (N.J.): J. Wiley, 2012. ISBN 11-184-4154-0.

FRIED, J., HANSSON, D. H. Práce na dálku: zn: kancelář zbytečná. Vyd. 1. Brno: Jan Melvil, 2014, 247 s. ISBN 978-808-7270-998.

GUILLEBEAU, Ch., HANSSON, D. H. Startup za paketel: objevte způsob, jak pracovat na sebe a žít se tím, co vás baví. Vyd. 1. Brno: Jan Melvil, 2013, 308 s. Žádná velká věda. ISBN 978-808-7270-592.

SEÑOR, D. Start-up Nation, Sg.82047.

SUAREZ, R. The Coworking Handbook: earn How To Create and Manage a Successful Coworking Space. Kindle Edition. United States: Amazon Digital Services, Inc., 2014.

TOLLERVEY, A. D. The style of coworking: contemporary shared workspaces. 2013. ISBN 37-913-4857-4.

Vedoucí bakalářské práce:

PaedDr. Alexandr Šenec

Ústav podnikové ekonomiky a managementu

Datum zadání bakalářské práce: **29. září 2014**

Termín odevzdání bakalářské práce: **30. dubna 2015**

doc. Ing. Renáta Myšková, Ph.D.
děkanka

L.S.

doc. Ing. Marcela Kožená, Ph.D.
vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 29. září 2014

Prohlašuji:

Tuto práci jsem vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Nesouhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně.

V Pardubicích dne 27. 4. 2015

Tereza Gazdíková

PODĚKOVÁNÍ

Tímto bych ráda poděkovala svému vedoucímu bakalářské práce PaedDr. Alexandru Šencovi za jeho odborné vedení, trpělivost, pomoc a rady při zpracování této práce.

Zároveň bych ráda poděkovala mé rodině, přátelům školním i mimoškolním, kteří při mne vždy stáli, především chci poděkovat svému spolužákovi Michalu Vilímkovi, který mi byl velkou oporou, ale i některým vyučujícím, mezi které patří i Mgr. David Brebera.

ANOTACE

Práce se primárně soustředí na srovnání služeb poskytovaných vybranými coworkingovými centry v České republice. Rozebírá dílčí činnosti jednotlivých center, srovnává je a provádí jejich zhodnocení. Zároveň bere v úvahu žádanost těchto služeb. Dále prozkoumává coworking v teoretické rovině a analyzuje jeho principy, vývoj a výhody a nevýhody.

KLÍČOVÁ SLOVA

srovnání, coworking, coworkingová centra, start-up, služby

TITLE

The Comparison of Activities of Coworking Spaces in the Czech Republic

ANNOTATION

The work is primarily focused on the comparison of the services provided by selected coworking spaces in the Czech Republic. It analyzes partial activities of individual centers, compares them and evaluates them. It also consider desirability of such services. Further it explores coworking in the theory, analyzes its principles, development and advantages and disadvantages.

KEY WORDS

comparison, coworking, coworking centers, start-up, services

OBSAH

Úvod.....	- 10 -
1 Teoretická část	- 11 -
1.1 Definice	- 11 -
1.2 Význam coworkingu	- 12 -
1.3 Vývoj coworkingu.....	- 12 -
1.3.1 Historie.....	- 12 -
1.3.2 Budoucnost	- 14 -
1.4 Principy coworkingu	- 15 -
1.5 Výhody a nevýhody	- 16 -
1.5.1 Výhody.....	- 16 -
1.5.2 Nevýhody.....	- 19 -
1.5.3 Shrnutí výhod a nevýhod	- 21 -
1.6 Start-up.....	- 23 -
1.6.1 Definice.....	- 24 -
1.7 Ekonomika coworkingových center.....	- 25 -
2 Praktická část.....	- 26 -
2.1 Hodnotící kritéria	- 26 -
2.1.1 Kritérium dostupnosti nejžádanějších služeb	- 26 -
2.1.2 Kritérium základních a rozšířených služeb.....	- 27 -
2.1.3 Kritérium ceny za pronájem.....	- 28 -
2.2 Srovnání center.....	- 28 -
2.2.1 Impact Hub Praha	- 28 -
2.2.2 Node5.....	- 30 -
2.2.3 CreativeGate	- 31 -
2.2.4 Coworking Center ČB	- 32 -
2.2.5 Coworking Olomouc.....	- 34 -
2.2.6 Coworking Kolín	- 35 -
2.2.7 Go UP! Startup Home.....	- 37 -
2.2.8 VIVA Ostrava	- 38 -
2.2.9 COWO Brno	- 40 -
2.3 Souhrn	- 41 -
2.3.1 Coworkingová centra dle množství dostupných nejžádanějších služeb	- 41 -
2.3.2 Coworkingová centra dle porovnání základních a rozšířených služeb	- 43 -

2.3.3 Coworkingová centra dle ceny za pronájem.....	- 44 -
2.3.4 Celkové shrnutí všech kritérií	- 45 -
2.4 Doporučení	- 47 -
Závěr	- 49 -
Použitá literatura	- 50 -
Přílohy.....	- 53 -

SEZNAM ILUSTRACÍ A TABULEK

Graf 1 - Počet coworkingových center dle jednotlivých krajů České republiky	- 14 -
Graf 2 - Počet nově otevřených coworkingových center celosvětově v letech.....	- 14 -
Graf 3 - Přínosy coworkingových center	- 19 -
Graf 4 - Přehled nevýhod coworkingu dle aktivních uživatelů center	- 20 -
Tabulka 1 - Přehled centra Impact Hub Praha	- 29 -
Tabulka 2 - Přehled centra Node5.....	- 30 -
Tabulka 3 - Přehled centra CreativeGate.....	- 31 -
Tabulka 4 - Přehled centra Coworking Center ČB	- 33 -
Tabulka 5 - Přehled centra Coworking Olomouc.....	- 34 -
Tabulka 6 - Přehled centra Coworking Kolín	- 36 -
Tabulka 7 - Přehled centra Go UP! StartupHome	- 37 -
Tabulka 8 - Přehled centra VIVA Ostrava.....	- 39 -
Tabulka 9 - Přehled centra COWO Brno	- 40 -
Tabulka 10 - Žebříček cowo. center dle množství dostupných nežádanějších služeb....	- 42 -
Tabulka 11 - Žebříček cowo. center dle úhrnného počtu bodů za všechny služby	- 43 -
Tabulka 12 - Žebříček coworkingových center dle ceny za pronájem na měsíc.....	- 45 -
Tabulka 13 - Žebříček coworkingových center dle všech kritérií.....	- 46 -

SEZNAM ZKRATEK

aj.	-	a jiné
aktualiz.	-	aktualizované
apod.	-	a podobně
atd.	-	a tak dále
č.	-	číslo
cowo	-	coworkingové
ČR	-	Česká republika
ČÚS	-	České Účetní Standardy
ISBN	-	International Standard Book Number
Kč	-	koruna česká
mil.	-	miliony
s.	-	strana
str.	-	strana
tis.	-	tisíce
tj.	-	to je
tzn.	-	to znamená
vyd.	-	vydání

ÚVOD

V souvislosti s vývojem informačních a komunikačních technologií a celosvětovou globalizační tendencí došlo v průběhu několika posledních dekad k výrazné transformaci trhu práce. Zatímco po většinu druhé poloviny minulého století bylo téměř nemyslitelné zahájit podnikatelskou činnost z důvodu existence tradičního modelu práce založeném na jednom zaměstnavateli na hlavní pracovní poměr, po událostech listopadu 1989 došlo vlivem všeobecné euforie k prudkému nárůstu osob samostatně výdělečně činných. Situace se později sice opět stabilizovala na dlouhodobě konstantní úrovni, avšak přesvědčení o výhodách nezávislé práce neustále trvá, mající za následek omezenou přesycenost soudobého trhu.

Hlavní přednosti se zpravidla spatřují ve flexibilitě tohoto způsobu práce díky její odlišné organizaci, pracovní době či charakteru pracovních smluv, neboť již není vyžadována fyzická přítomnost v místě pracoviště.

Za jeden z následků těchto jevů lze označit také vznik coworkingu, neboť vysoce kvalifikovaní zaměstnanci dokáží provádět výkon své práce kdykoliv, kdekoliv a to pouze za pomoci počítače. Tento mladý pojem je označován za rychle rostoucí fenomén, jenž se charakterizuje jako způsob práce prováděný nezávislými pracovníky podnikajícími sami na sebe. Jedná se o drobné podnikatele, jež sami nabízejí svůj lidský kapitál na trhu práce a coworkingová centra umožňují tomuto typu pracovníků se sdružovat a spolupracovat ve sdílených kancelářských prostorách. Coworkingová centra standardně disponují veškerými potřebnými informačními a komunikačními technologiemi a zároveň nabízejí další nástroje za účelem podpory podnikání nezávislých pracovníků. Úroveň služeb se však značně liší v závislosti na dílčích centrech.

Cílem práce je srovnat a zhodnotit úroveň služeb poskytovaných coworkingovými centry v České republice.

Nejprve se proto definuje pojem coworking a nahlédne do historie tohoto termínu. Dále se v teoretické části představí principy coworkingu společně s důvody jeho vzniku a výhody a nevýhody, jež přináší. V neposlední řadě autorka představí potřebné údaje o coworkingových centrech a start-up firmách a krátce rozebere ekonomiku coworkingových center. Následně v druhé polovině práce provede komparaci vybraných coworkingových center v České republice, zhodnotí poskytované služby a na závěr podá výzkumu odpovídající doporučení.

1 TEORETICKÁ ČÁST

V období posledních několika let se v současném dynamickém a neustále měnícím se světě často hovoří o nových a moderních způsobech a trendech práce, jež přišly společně s rozvojem informačních technologií, internetu a částečně i světovou hospodářskou krizí v roce 2008. Jedním z těchto zmiňovaných způsobů práce je také rychle rostoucí fenomén zvaný „coworking“, který se však v odborné literatuře stále odráží pouze ve velmi omezené míře. V první řadě je proto důležité důkladně vysvětlit tento pojem, nahlédnout do jeho historie, kvůli souvislostem jež jsou z ní patrné, a na základě toho představit výhody a nevýhody tohoto druhu práce.

1.1 Definice

Vzhledem k již zmiňovanému faktu, že pojem coworking je velmi novodobým fenoménem, existuje vskutku omezený počet zdrojů, zabývajících se touto problematikou. Nicméně jedním z těchto pramenů zabírajících se právě termínem coworking je server Deskmag, tj. deskmag.com. Dle tohoto zdroje představuje coworking spolupráci a flexibilní způsob práce založený na vzájemném sdílení primárních hodnot a cílů. Coworking se mnohdy pojí s pojmem komunita, jež je jedním z jeho hlavních pilířů, jelikož se jedná o společenství nezávislých pracovníků, kteří nejen že sdílejí společný pracovní prostor, ale zároveň se potýkají s problémy, jež řeší společně s ostatními. Tudíž vedle dělení se o základní výdaje, jež jsou nezbytně nutné na pronájem kanceláře včetně vybavení, čerpají především také ze zkušeností sdílených v rámci coworkingového centra. (Deskmag 2012a)

Pohler (2011) popisuje coworkingové centrum jako „*pracovní místo s flexibilní strukturou, které je navrženo pro jedince s atypickými, novými typy práce.*“

Taktéž Lee (2012) definuje coworkingová centra jako místa, jež mají potenciál pro intenzivní sdílení znalostí, jsou určena pro kreativní jedince s podnikatelskými nápady a slouží jako nástroj k navazování kontaktů. Výstupem coworkingu jsou lidé, jejichž produktivita práce je mnohonásobně vyšší než v případě práce z domova.

Oproti tomu Bizzarri (2010) uvádí jako nejdůležitější faktor vedoucí začínající podnikatele a nezávislé pracovníky k využívání tohoto způsobu práce ekonomickou perspektivu.

Nicméně i přes nepatrnou různorodost definic coworkingu je zde několik hlavních pilířů, pomocí nichž je charakterizována většina definic. Princip coworkingu je postaven na následujících hodnotách: (Hunt, Messina 2009)

- *Dostupnost*: Coworking by měl být dostupný pro každého, tj. jak po stránce fyzické, tak finanční.
- *Komunita*: Členové coworkingových center by se měly vzájemně podporovat.
- *Otevřenost*: Pouze v případě, že jsou lidé otevřeni, tudíž sdílí své myšlenky a nápady, z nich mohou profitovat.
- *Spolupráce*: Nejdůležitější preference coworkingu spočívající ve sdílení zkušeností, na základě čehož lze navázat spolupráci s různými lidmi.

1.2 Význam coworkingu

Na základě výše zmíněných definic lze shrnout význam coworkingu následovně. Coworking znamená v doslovném překladu spolupráce. Jedná se o moderní způsob práce pro lidi pracující tzv. „na volné noze“. Tyto nezávislé pracovníky nazýváme také jako tzv. „freelancery“. Zejména těmito lidem coworking umožňuje spolupracovat ve stejný čas a na stejném místě prostřednictvím sdílených prostor a kanceláří. (Vlach 2009)

Tento rychle rostoucí fenomén disponuje dvěma důležitými vlastnostmi. Jako první atribut coworkingu byla shledána skutečnost, že již zmiňované jedince neomezují konkrétní zaměstnání, povolání či organizace. Za druhý znak coworkingu lze označit fyzické sdílení pracovních kanceláří těmito osobami. Celý tento pracovní model je charakterizován jako velice flexibilní, jelikož spočívá ve vzájemné komunikaci freelancerů, začínajících podnikatelů a malých organizacích, jež mohou vykonávat svou pracovní činnost nezávisle na sobě ve společných sdílených prostorech. Tato skutečnost zabraňuje jednotvárné práci z domova a zároveň eliminuje riziko ztracení potenciálně úspěšného podnikatelského záměru. (Uda 2013)

1.3 Vývoj coworkingu

Jak již bylo konstatováno, coworking se stal fenoménem současné doby v oblasti podnikání, jeho podoby se však vyskytovali již v minulosti. Následující část se proto bude stručně zabývat vývojem coworkingu v čase.

1.3.1 Historie

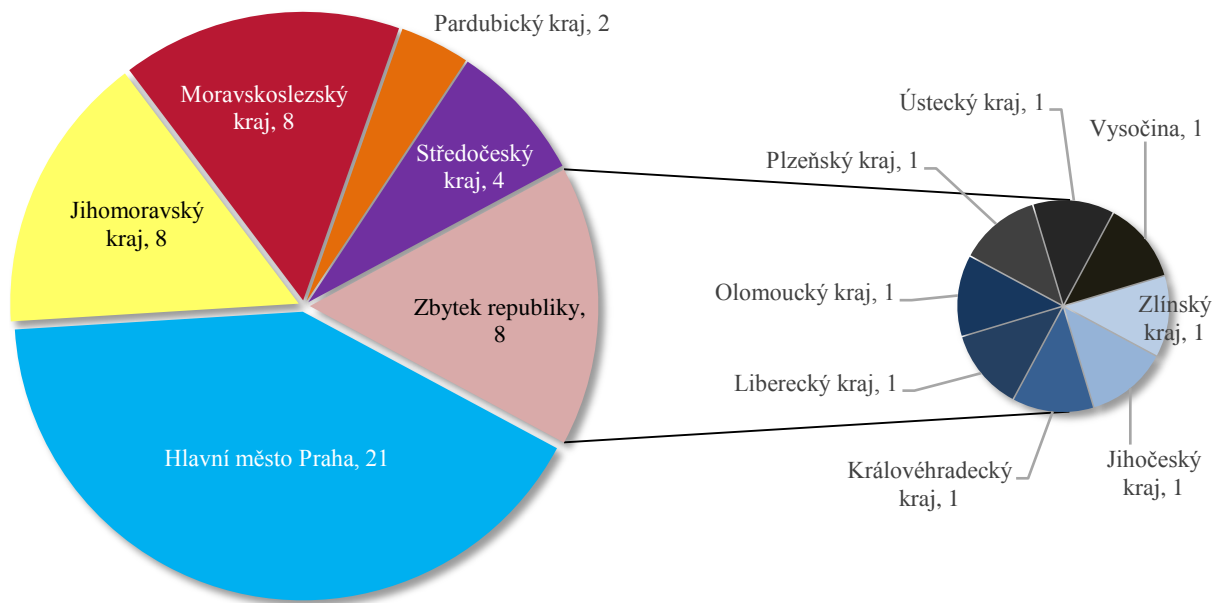
Již na samém počátku dvacátého století se umělci společně setkávali v ateliéru v pařížské čtvrti Montparnasse a mnoho slavných umělců, kteří studovali v Paříži, jako je například Chagall, Modigliani a Soutine, společně trávili dny a noci v daném místním ateliéru, kde tvořili svá avantgardní díla. Ačkoli se umělci lišili v mnoha ohledech, jako je například

původ, principy a styly umění, byli fyzicky propojeni v jednom prostoru a se snažili společně prozkoumat nové formy vyjádření. Přestože se na začátku jednalo pouze o umělce či umělecké směry, netrvalo to dlouho a připojili se k nim i drobní podnikatelé, jež začali rovněž využívat tento pracovní model. Díky tomuto historickému vývoji tedy můžeme sledovat cestu, jakou se zkoumaný způsob práce postupně začal rozšiřovat a používat i v dalších neuměleckých odvětvích.

Za průkopníka coworkingu je považován Brad Neuberg, jenž v roce 2005 otevřel první sdílenou kancelář pod názvem Hat Factory. Prostory této kanceláře byly určeny pro pět až osm pracovníků. Brad Neuberg pracoval „na volné noze“ jako americký počítačový specialista a hledal kompromis mezi svobodou a společností. Práce z domova se nejevila jako účinné řešení, jelikož tento způsob práce shledal jako velice neefektivní a hledal tudíž jiné způsoby, pomocí nichž by mohl dosáhnout svého ideálu. Rovněž zvažoval možnost pronájmu samostatné kanceláře, avšak ani tato varianta se nestala východiskem pro tuto situaci, jelikož nebyla výhodná z pohledu finanční stránky. Proto se tento americký počítačový specialista rozhodl otevřít coworkingové centrum. Později začala vznikat další coworkingová centra ve velkých amerických městech a postupně se tato myšlenka sdílených prostor rozšířila i do Evropy. (Foertsch, Cagnol 2013)

V téže době vzniklo ve Spojených státech amerických coworkingové centrum s názvem Citizen Space. Jedná se o nejstarší a stále existující coworkingové centrum založené Tarou Hunt, jež je jedna ze zakládajících členů Hat Factory. Dle dostupných informací existuje v současné chvíli na celém světě více než dva tisíce dlouhodobě fungujících coworkingových center. (Uda 2013)

Tento pracovní model se stal velice oblíbeným, avšak do České republiky pronikl coworking až v roce 2009, kdy byla otevřena první sdílená kancelář v Praze pod názvem Coffice. Následující graf č. 1 na další straně zobrazuje aktuální zastoupení coworkingových center v jednotlivých krajích České republiky s výjimkou kraje karlovarského, který žádným center nedisponuje. V příloze A lze také nalézt aktuální seznam coworkingových center, jež existují v České republice v dobách vypracování této práce. (Vlach 2013)

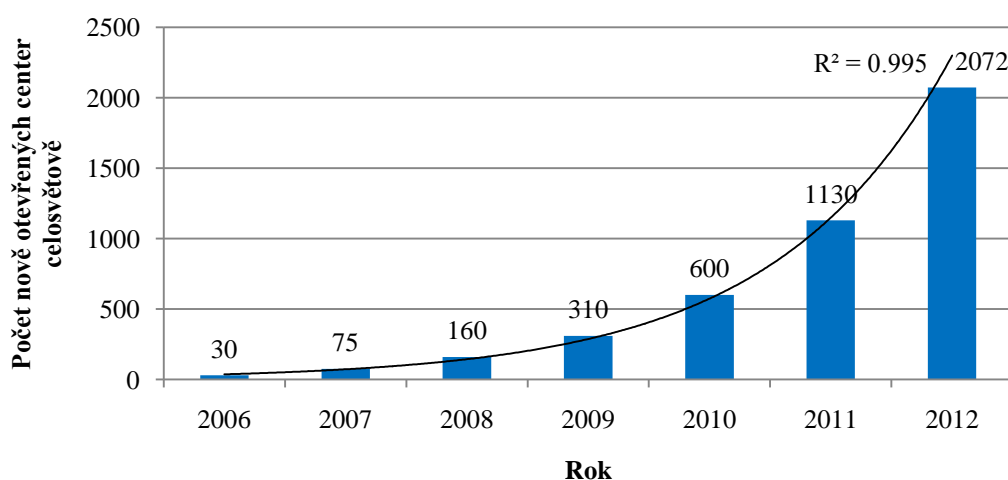

Graf č. 1 - Počet coworkingových center dle jednotlivých krajů České republiky

Zdroj: Zpracováno na základě veřejně dostupných dat na internetu.

1.3.2 Budoucnost

Pomocí matematických metod je možné na základě dostupných dat také odhadovat budoucí vývoj coworkingu. Dle statistik Ministerstva práce Spojených států amerických lze totiž očekávat, že díky nástupu nového trendu, jímž je vykonávání práce „na volné noze“, bude do roku 2020 přes 40 % práceschopných lidí pracovat „svobodně“ a nezávisle. (Henderson 2012)

Graf č. 2 - Počet nově otevřených coworkingových center celosvětově v letech

Zdroj: Foertsch 2013

Ruku v ruce s tímto předpokladem roste v současnosti i počet coworkingových center. Graf č. 2 zobrazuje vývoj počtu ročně nově otevřených coworkingových center ve světě a zároveň znázorňuje, jak se tento růst neustále exponenciálně zvětšuje. V České republice bohužel nejsou k dispozici přesná data, nicméně lze očekávat, že růst počtu coworkingových center se bude podobat světovému vývoji, pouze s určitým zpožděním.

1.4 Principy coworkingu

Před vysvětlením základních principů coworkingu považuje autorka této práce za nezbytně nutné představit důvody, jež vedly ke vzniku coworkingu. Existuje několik procesů, jež přispěly ke zrození coworkingu a zároveň způsobily rychlý nárůst coworkingových center. Jsou jimi například: (Hurry 2012)

- *Nový „typ“ pracovníků* – Tento typ pracovníků způsobil rozvoj informačních a komunikačních technologií. Jedná se o tzv. knowledge workers (Bizzarri 2010) či degerati (Fischer, 2008), jež jsou velice kvalifikovaní pracovníci. Dle Fischera (2008) jsou degerati novým typem pracovníků, kteří disponují takovým kapitálem, technologiemi a znalostmi, že mohou ovládnout společnost, jež je založena na ICT.
- *Nárůst nestandardních pracovních úvazků* – Tím je například tzv. teleworking, což je druh práce z domova.
- *Podpora podnikání* – Z tohoto hlediska je potřeba upozornit, že v dnešní době lidé nepodnikají z důvodu nedostatku pracovních příležitostí, naopak se snaží využít výhody, jež skýtá mezera na trhu práce. (Fischer 2008)
- *Potřeba sítě* – Již zmiňovaný typ pracovníků, tj. knowledge workers, se stal nezbytně nutnou součástí postindustriální ekonomiky, tudíž je společnost musí podporovat. Zároveň tito pracovníci mají potřebu tvořit sítě za účelem správného fungování jich samotných.
- *Teorie ekonomické racionality* – Tato teorie potvrzuje definici Bizzarri (2010). Coworker si volí tento způsob práce z důvodu levnějšího pronájmu včetně vybavení, jelikož sdílejí prostory společně s dalšími lidmi.

Na základě výše zmíněných procesů lze konstatovat, že bylo nutné vytvořit pracovní prostředí pro knowledge workers, které jim usnadní začátky podnikání, jelikož jim umožní získat kontakty a vytvořit síť. (Hurry 2012)

Dále jsou dle Bizzarri (2010) uváděny následující dvě skutečnosti, jež mají určitý podíl na vzniku této myšlenky coworkingu. Jedná se o generační a profesní aspekty, díky nimž se lidí

naučili vnímat výhodu internetu, ovšem zároveň i problémy, jež jsou způsobeny právě virtualizací vztahů. Je třeba si uvědomit, že internet slouží jako skvělý nástroj pro šíření informací, avšak za cenu narušení sociálních vztahů mezi lidmi.

Na základě veškerých výše uvedených důvodů lze konstatovat následující skutečnost. Coworking funguje na principu sdílených kanceláří. Obecně je možné říci, že jedná o pronájem místa ve sdíleném kancelářském prostoru za přijatelnou cenu v porovnání s pronájmem vlastní kanceláře. Jedinci si doslova pronajímají pracovní místo, resp. pracovní stůl, jenž je umístěn v prostorech coworkingového centra, které jsou řešeny za pomoci moderního a stylového open-space, či jsou rozděleny do samostatných buněk, ovšem z hlediska finanční stránky se tato varianta standardně liší.

Základní vybavení, jež coworkingová centra nabízí, obvykle zahrnuje kancelářský nábytek, bezdrátové připojení k internetu, tiskárnu, kuchyňku, sociální zařízení, odpočinkovou zónu a mnohdy jsou prostory doplněny i o zasedací místnosti, jež mohou sloužit k účelu obchodního jednání, zajímavým přednáškám, školením apod. (Pýcha 2012)

1.5 Výhody a nevýhody

Ačkoliv se myšlenka coworkingu jeví ve velice pozitivním slova smyslu, je třeba konstatovat, že stejně tak jako v běžném životě i v případě coworkingu lze shledat i určité nevýhody. Navíc každému jedinci vyhovuje vlastní způsob života, a proto i přes nezbytnost nezávislých pracovníků jako neoddělitelné součásti vyspělých ekonomik není reálné, aby tímto způsobem pracovali všichni a podniky neměly žádné zaměstnance.

1.5.1 Výhody

Výhody coworkingu jsou rozděleny do následujících pěti kategorií dle modelu Doring (2010).

1.5.1.1 Efektivita, produktivita a kreativita

Začínající podnikatelé či nezávislí pracovníci si mnohdy nemohou dovolit pronajímat vlastní prostory společně s veškerými potřebnými službami vzhledem k finanční stránce. Možným východiskem této situace je právě coworking, jehož hlavním cílem je pomoci této skupině lidí a usnadnit jí těžké začátky v oblasti podnikání. (Doring 2010) Zároveň Bizzarri (2010) doplňuje na základě jednoho z prvních výzkumů, jež provedla Tara Hunt (2007) a jeho výstupem bylo, že pro uživatele coworkingových center je nejdůležitější shledat správnou atmosféru, komunitu a spolupráci, že kreativita je stimulována z důvodu

koncentrace různých pracovních profesí a vzájemným sdílením nápadů, jež vede ke vzniku nových možností podnikání. Nicméně pomocí rozhovorů, jež byly provedeny Bizzarri (2010), bylo zjištěno, že coworkeři shledávají jako největší motivaci v tomto způsobu práce možnost ušetřit peníze a uniknout od osamělosti, k čemuž dochází v případě teleworkingu. Atmosféra v coworkingových centrech přispívá ke zvýšení produktivity práce jejich členů. Tento fakt potvrzují také veškeré provedené výzkumy online magazínu Deskmag (2012a).

1.5.1.2 Harmonizace pracovního a soukromého života

Lidé pracující z domova mají mnohdy problém sladit svůj pracovní život společně s osobním. Coworkingová centra poskytují flexibilitu, jež spočívá zejména v možnosti přizpůsobit svoji pracovní dobu životnímu stylu a situaci. (Pohler 2012) Vzhledem k tomu, že coworkingová centra nabízí převážně nepřetržité využití pracovních prostor, tj. dvacet čtyři hodin denně, jeho uživatelé si mohou sami koordinovat svou pracovní dobu, tudíž je podporována určitá míra nezávislosti. Zároveň dle Oberhofer (2010) coworking dovoluje jedinci „opustit práci v práci“ a následně se soustředit na volný čas, tj. zájmy, rodina apod. Ba dokonce existují coworkingová centra, jež nabízí službu hlídání dětí, tudíž je zde zpozorována snaha usnadnit rodičům péči o děti. (Doring 2010)

1.5.1.3 Sdílení znalostí a síť kontaktů

Jak již bylo zmíněno v důvodech vzniku samotné myšlenku coworkingu, jednou z jeho klíčových výhod je vzájemné sdílení znalostí, kreativních myšlenek napříč různými druhy oborů a především vytváření sítí kontaktů. (Bizzarri 2010) Dle Pohler (2012) je dokonce uváděno, že práce ve flexibilních a dynamických týmech často vyžaduje, aby coworkeři disponovali sítí potenciálních spolupracovníků, tudíž lze konstatovat, že síť kontaktů vznikající v rámci coworkingové kanceláře mají nemalý význam. Coworkingová centra taktéž uskutečňují neformální networkingové akce, kde mohou jejich členové pokračovat v rozvíjení sítě kontaktů. (DeGuzman, Tang 2011)

1.5.1.4 Společenský aspekt práce

Jak již bylo okrajově nastíněno (viz. důvody vzniku coworkingu), coworkingová centra svým vznikem našla řešení problému, jež spočíval v pocitu osamělosti a izolovanosti během práce z domova. Je sice pravdou, že nezávislí pracovníci nevykonávali práci pouze z domova, ale například i v kavárně, kde měli možnost náhodně získat nějaké kontakty, nicméně na rozdíl od této skutečnosti coworkingové kanceláře zaručují svým uživatelům setkání podobně smýšlejících lidí a interakci. (Bizzarri 2010) Společenský aspekt práce

zvyšuje produktivitu těchto pracovníků. Rovněž Pohler (2012) se přiklání k tomuto aspektu, jelikož má důležitý význam v projektově orientované práci v coworkingových centrech.

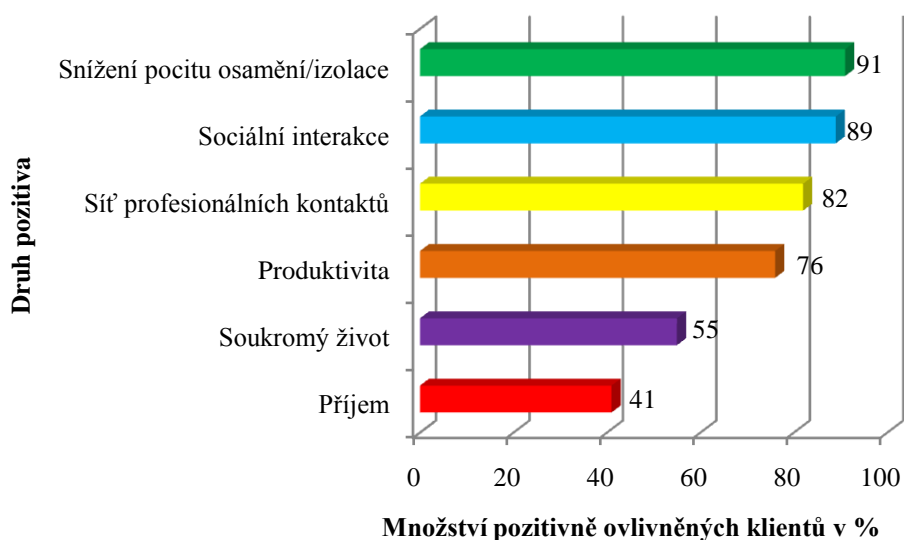
1.5.1.5 Zdroje

Jednou z primárních výhod coworkingu pro začínající podnikatele je zejména přístup k profesionální kancelářské infrastruktuře. Coworkingové kanceláře zahrnují vyjma základního vybavení, mezi které se řadí stůl, židle a bezdrátové připojení na internet, i komplexní technické vybavení, tj. tiskárna, skener a kopírka. (Bizzarri 2010) Mimo tyto služby poskytují i možnost využívat zasedací místnosti za účelem obchodního jednání, což dodává určitou míru profesionálního zázemí. (DeGuzman, Tang 2011). Coworkingové centra mohou v jistých případech rovněž využívat zaměstnavatelé pro své zaměstnance za účelem omezení případného dojíždění z místa bydliště zaměstnance do pracoviště zaměstnavatele.

Na základě kvalitativní studie Pohler (2012) dodává, že coworkingová centra jsou schopna spojovat zdánlivé protiklady. Coworking totiž umožňuje nezávislým pracovníkům být strůjci vlastní pracovní doby, neboť jim poskytuje relativně velkou míru autonomie z hlediska rozložení pracovní doby, nicméně tito pracovníci přichází do coworkingových center zároveň naopak proto, aby svou autonomii v určitých oblastech omezili, kupříkladu administrativních a organizačních úkolech, jelikož se tím částečně zbavují zodpovědnosti a postupují ji jiným. Jedním z důvodů oblíbenosti coworkingových kanceláří je také to, že nezávislí pracovníci se nemusí vypořádávat s činnostmi, jako je řešení nájmu, výpovědi, pojištění a tak dále. Tedy lze konstatovat, že coworkeré využívají časové i prostorové flexibility, ale zároveň není nutné, aby se vzdávali výhod zastřešující organizace a naopak byli nuceni k dlouhodobým závazkům. (Bizzarri 2010)

Taktéž společnost Deskmag analyzovala výhody, jež coworkingová centra nabízí svým uživatelům, pomocí opakovaného coworkingového výzkumu. Cílem tohoto výzkumu bylo zjistit, jak jednotlivé skutečnosti změnily pracovní styl respondenta od doby, co pracuje v coworkingovém centru a jeho výsledky lze shlédnout v dále uvedeném grafu č. 3 na následující straně.

Magazín Deskmag velmi často poukazuje na přínosy, tj. výhody, jež coworkingová centra svým uživatelům nabízí. Především se jedná o nárůst produktivity, snížení pocitu izolace a zvýšení produktivity. Taktéž je zde zaznamenáno zvýšení příjmu. (Deskmag 2012a)

Graf č. 3 - Přínosy coworkingových center

Zdroj: De Pellegrin, Foertsch 2011; Deskmag 2012a; Deskmag, 2012b.

1.5.2 Nevýhody

Nyní následuje představení určitých nevýhod, tj. negativ a případných rizik, jež lze shledat u coworkingových center. Negativa coworkingu jsou ve srovnání s pozitivy poměrně málo reflektovány, tudíž je mnohem obtížnější získat informace o jistých nevýhodách tohoto způsobu života. Přesto jich několik existuje a dají se rozdělit do několika kategorií.

1.5.2.1 Hluk a nedostatek soukromí

Snáze lze odvodit, že práce ve velkém otevřeném prostoru způsobuje zvýšenou úroveň hluku a zároveň nedostatek soukromí, jelikož každý coworker si určuje vlastní pracovní dobu, přestávky a tak dále, čímž může ostatní spolupracovníky vytrhovat od práce. (Doring, 2010; DeGuzman, Tang 2011) Na základě tohoto faktu lze tedy konstatovat, že sdílené kanceláře nejsou vhodné pro jedince, jež vyžadují klid za účelem koncentrace na danou práci. Co se týče druhé skutečnosti, tj. nedostatku soukromí, je třeba upozornit, že z hlediska některých profesí je vyžadována mlčenlivost o citlivých datech, důvěrných informacích a dalších skutečnostech třetích stran, což může u otevřených prostor představovat problém. (DeGuzman, Tang 2011; Oberhofer 2010)

1.5.2.2 Společenský aspekt

U společenského aspektu lze podotknout, že shluk několika osob při práci se pro někoho může jevit jako přínos a naopak pro někoho jiného jako nevýhoda, jelikož členové centra, jež sdílejí společné kancelářské prostory, si nemusí vždy vzájemně povahově vyhovovat. Každý

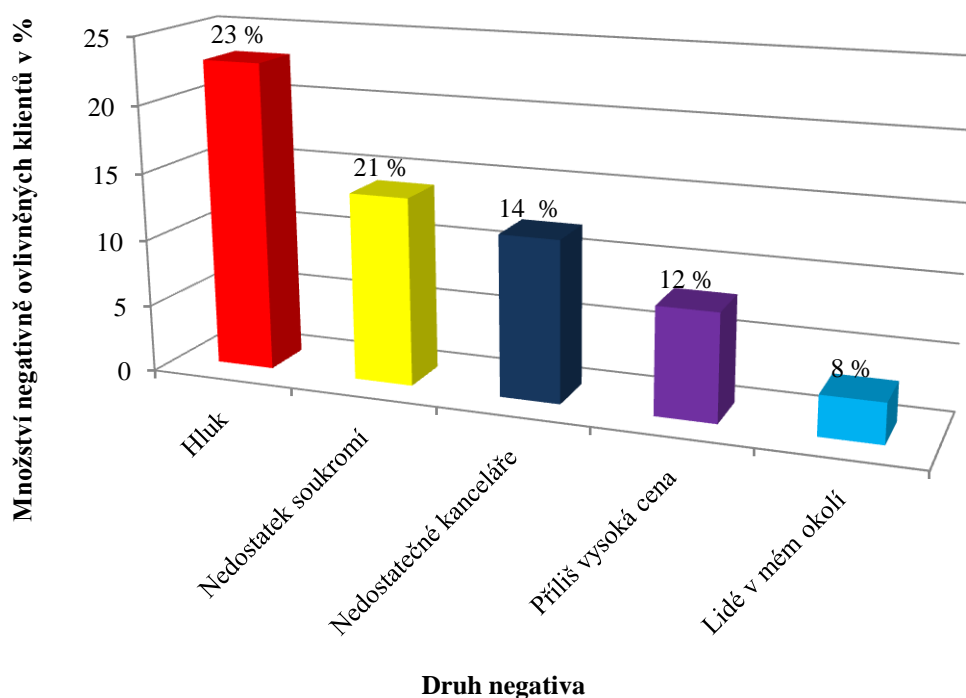
člověk má své představy o tom, jací budou ostatní coworkeři a ne vždy jsou jeho ideje naplněny. (DeGuzman, Tang 2011)

1.5.2.3 Fluktuace

Jak již bylo sděleno, coworking poskytuje maximální míru flexibility. Avšak tato skutečnost může mít v případě některých jednotlivců, jež využívají služeb coworkingových center, také za důsledek častou fluktuaci, což zejména pro některé další osoby, jejichž preferencí je spíše stabilita nežli flexibilita, může představovat skutečný problém. V tomto slova smyslu proto byla coworkingová centra ze strany DeGuzman, Tang (2011) označena jako „mikroprostředí kapitalismu v akci“. Jedná se totiž o velice dynamický způsob podnikání, což může způsobit vyřazení slabších projektů a na základě toho někteří členové opouští coworkingová centra.

V neposlední řadě lze také zmínit, že všeobecnou nevýhodou coworkingových center je jejich lokalizace pouze ve velkých městech. (Doring 2010)

Rovněž se nevýhodami coworkingových center zabýval již zmiňovaný časopis Deskmag, v rámci jehož výzkumu byla respondentům položena otázka, zdali je něco, co se jim nelíbí na coworkingovém centru, jež využívají. Následující graf č. 4 reflektuje výstup tohoto výzkumu. (Deskmag 2012a)

Graf č. 4 - Přehled nevýhod coworkingu dle aktivních uživatelů center

Zdroj: Deskmag 2012a.

Výsledky, jež byly získány na základě provedeného výzkumu, se téměř z poloviny shodují s výše uvedenou kategorizací negativ coworkingových center. Z výše uvedeného grafu lze vyčíst, že téměř čtvrtina respondentů, konkrétně 21 %, shledala největší nevýhodu těchto center právě v hluku. Dále 14 % respondentů označilo jako nevýhodu coworkingových center nedostatek soukromí. Zbývající respondenti uvedly jako negativa nedostatečné vybavení kanceláří, relativně vysoká cena a lidé v daných coworkingových centrech. 23 % tázaných také uvedlo jiné důvody, nicméně nebylo zveřejněno, o jaké důvody se jednalo, a v grafu proto nejsou zahrnuty.

Vedle Deskmagu se výzkumem týkajícím se negativ coworkingu zabýval také Foertsch (2012c). Jeho výzkum byl rozdělen na dvě části. První část výzkumu byla orientována na bývalé uživatele coworkingových center a druhá část byla posléze zaměřena na potenciální uživatele coworkingových center, kdy bylo zjišťováno, co těmto lidem brání v tom, aby se stali skutečnými coworkery. Je však pozoruhodné, že důvody, jež vedly uživatele k odchodu z coworkingových center, se téměř neshodují s tím, co označili současní coworkeři za negativa svých center. V případě současných coworkerů byla shledána jako největší překážka hluk, zatímco 29 % odešlých coworkerů opustili coworkingová centra ze zcela jiného důvodu, konkrétně pouze dočasného působení v dané lokalitě. Naopak hluk byl důvodem k odchodu pouze v šesti procentech. Dalším nejčastějším důvodem k odchodu z coworkingových center byla situace, kdy jedinec začal vykonávat takovou pracovní činnost, u níž bylo stanoveno jako místo výkonu práce pevné pracovní místo. Pětina respondentů také označila jako důvod odchodu příliš vysokou částku stanovou za členství v coworkingovém centru. Dotazovaní zvolili i jiné důvody (24 %), jež je vedly k odchodu z coworkingových center, avšak opětovně tyto skutečnosti nebyly zanalyzovány. (Foertsch 2012c)

V rámci druhé části výzkumu, kdy byli dotazováni potenciální uživatelé coworkingových center, bylo zjištěno, že 30 % tohoto okruhu lidí zde nepracuje z důvodu vysoké ceny stanovené za členství. Dalším faktorem, jež shledalo 29 % potenciálních uživatelů, byl nedostatek coworkingových center v místě bydliště. Naopak 22 % lidí uvedlo, že tento způsob práce nevyužívají, jelikož pracují ve velké společnosti. Vzhledem k tomuto faktu Foertsch (2012c) konstatuje, že s rostoucí velikostí zaměstnavatele vzrůstá zároveň bariéra vůči coworkingu. (Foertsch 2012c)

1.5.3 Shrnutí výhod a nevýhod

Mezi hlavní výhody coworkingu tedy patří zmíněná flexibilita a efektivita práce, jelikož coworkingová centra podporují suverenitu jednotlivců ve vztahu k vlastní pracovní době

a zároveň zde lze sledovat minimum nežádoucích vlivů v porovnání s prací z domova, jež odvádí pozornost jednotlivce od práce, jimiž mohou být například televize, návštěvy, ostatní členové domácnosti apod.

Lidé, kteří využívají coworkingová centra za účelem výkonu pracovní činnosti, si snáze zachovávají sociální návyky. Zároveň mohou získat nové kontakty, zpětnou vazbu od ostatních coworkerů, případně úspěšných podnikatelů, investorů, inspiraci, rady či zkušenosti.

Rovněž se jako další výhoda coworkingových center jeví možnost využití zasedací místnosti za účelem obchodní schůzky, semináře, prezentace apod. Mnohdy i samotná centra uskutečňují různé druhy školení, vzdělávací kurzy, motivační přednášky, pravidelné meetingy s úspěšnými podnikateli, konference či workshopy a nabízí i další doprovodné služby, mezi které se řadí například možnost zapojit se do akceleračních programů. (Szczyrbová 2014, Rostecký 2014)

V neposlední řadě je důležité vyzdvihnout nemalou výhodu z hlediska finanční stránky, jež spočívá v minimalizaci nákladů, jež jsou spojeny s pronájmem vlastní kanceláře pro nezávislé pracovníky, malé organizace a zejména začínající podnikatele. Toto pozitivum společně s již zmíněnými výhodami se podílí na tvorbě podstaty coworkingových center, jelikož uživatelé coworkingových center nemusí platit vysoké částky stanovené za pronájem vlastní kanceláře a vynakládat další finance i čas na komplexní vybavení kanceláře. V coworkingových centrech se obvykle platí částka stanovená za různé typy členství. Standardně se jedná o fixní cenu stanovenou za stálé pracovní místo včetně dalších služeb, jež jednotlivá coworkingová centra nabízí, či je částka odvozena od počtu hodin strávených v coworkingovém centru. Na základě těchto skutečností lze stanovit následující výstup. Coworking je vhodný pro absolutní zahájení podnikání, avšak v případě že má podnikatel už více jak dva zaměstnance, se doporučuje zvážit pronájem samostatných kancelářských prostor.

Nicméně jak již autorka této práce avizovala na samém začátku kapitoly, coworkingová centra přináší i určitá negativa či rizika. Jedním z možných rizik coworkingu je například společný open-space, tj. otevřený prostor, kdy doslova uživatelé coworkingových center sdílí prostory společně s ostatními coworkery a lze tudíž očekávat ztrátu soukromí, jež může spočívat například v omezené míře telefonování. Ačkoli se jedná o stabilní pracovní prostředí, je třeba předpokládat shledání rušivých elementů i v těchto kancelářských prostorech.

Jako dalším negativní faktor lze označit častou frekvenci obměny jednotlivých coworkerů v průběhu jednoho pracovního týdne. Z této skutečnosti vyplývá, že coworkingové centrum se

mění v závislosti na jeho obsazenosti. V případě, že jde o akcelerátor, je vždy nutné, aby si potenciální uživatel zvolil takové coworkingové centrum, jež bude odpovídat jeho předmětu podnikání, čili bude shledána otevřenost ostatních coworkerů vůči danému projektu, jelikož jedním z již zmiňovaných cílů coworkingu je vzájemná spolupráce mezi jednotlivými uživateli centra. Na základě těchto skutečností lze tedy konstatovat, že efektivita práce jednotlivých uživatelů coworkingových center je mnohonásobně vyšší v porovnání s prací z domova. Naopak v případě kdy dojde ke vzniku odlišné situace, kupříkladu se kreativní umělec rozhodne využívat služeb coworkingového centra, jehož uživatelé se specializují na oblast ICT, lze předpokládat, že vzájemné porozumění bude mít spíše kontraproduktivní dopad. V neposlední řadě je třeba konstatovat, že dalšími možnými problémy může být rovněž dojezd do coworkingových center, drahé poplatky za parkování či nedostatek místa pro parkování.

Doposud se autorka této práce orientovala spíše na nezávislé pracovníky, nicméně je třeba podotknout, že coworkingová centra využívají i malé organizace či začínající podnikatelé. Pro coworkery, kteří zahájili podnikatelskou činnost a disponují určitým potenciálem pro budoucí růst nicméně coworkingové centrum není z hlediska času dlouhodobým řešením a v zájmu každého coworkingového centra je proto disponovat úspěšnými projekty a musí tudíž zároveň maximálně podporovat začínající podnikatele či malé organizace. Není pravidlem, že firma musí nutně vyrůst například do půl roku, neboť se jedná o zcela individuální záležitost. Některé firmy například vyrostou za šest měsíců, jiným to trvá déle, ba dokonce nemusí uspět vůbec.

Z hlediska spolupráce coworkingových center se svými uživateli, je zde proto několik možností a v České republice existují různé typy center. Některé si uvazují spolupráci s firmami na několik let dopředu. Naopak jiná coworkingová centra spatřují větší smysl v obměně firem, jež využívají jejich prostory. Každá nová firma přináší nové podněty, příležitosti pro spolupráci a na základě tohoto faktu, jsou navazovány nové a nové kontakty. Z globálního hlediska je proto obecně přijímáno, že dva roky jsou optimální dobou na to, aby firma dokázala za podpory coworkingových center svou dospělost. (Život nápadům 2012)

1.6 Start-up

S coworkingem a jeho podstatou také do jisté míry úzce souvisí pojem start-up, který se poprvé objevil před několika lety, ale velmi rychle se stal součástí slovníku většiny lidí vyspělého světa a slovem běžně používaným. Toto spojení start-upu a coworkingových center potvrzují také následující tvrzení a definice, nicméně je třeba upozornit, že odborná literatura

nenabízí přesnou definici start-upu, jelikož se jedná o pojem relativně nový a svou podstatou se start-up samotný významně odlišuje od běžného přístupu k managementu v klasickém pojetí.

V obecné rovině se se slovem start-up pojí především dvě hlavní témata, jimiž jsou svoboda a hodnota. Svoboda v tomto případě bývá chápána jako něco, co všichni hledají a hodnota jako způsob jejího dosažení. (Guillebeau 2013)

Zároveň se tímto pojmem rozumí nový druh podnikání, jež vznikl v souvislosti s rychlým rozvojem internetových a informačních technologií na přelomu tisíciletí. Je možné tedy konstatovat, že okolnosti vedoucí ke vzniku start-upu byly téměř identické jako v případě coworkingových center. (Investopedia 2012)

V České republice byl poprvé zaznamenán nástup tohoto jevu až v letech 2010 a 2012 a start-up je zde mnohdy označován jako synonymum pro počáteční fázi inovačního podnikání, které se pojí s omezenými finančními zdroji a přesto má však vysoké ambice dosáhnout očekávaného úspěchu. (Bartoš 2011)

1.6.1 Definice

Start-up, nebo také start up či startup, charakterizuje Steve Blank, uznávaný autor metodologie start-up procesů, zakladatel osmi start-upů v kalifornském Silicon Valley a rovněž pedagog na New York University, jako „organizaci vytvořenou za účelem vyhledávání škálovatelného obchodního plánu.“ (Blank 2010) Dle Blanka představují start-upy opak realizace velkých firem, které jsou založeny na principech klasických obchodních modelů. (Blank 2011) Start-upy vyžadují nový druh managementu, jenž je uzpůsoben situaci s extrémní nejistotou, co se stane a díky své malé velikosti si mohou dovolit fungovat bez jasně dané organizační struktury. V některých případech by se také dalo do jisté míry chápat vnitřní rozdělení start-upu jako divizní struktura z klasického pojetí managementu, kde mnoho pracovníků různých zaměření blízkce spolupracují na společném záměru. (Veber 2009)

Vedle toho vymezuje Business Dictionary tento termín jako: „*Počáteční fáze životního cyklu podniku, ve které se podnikatel pohybuje od fáze nápadu k zajištění financování, ustanovení základní struktury podnikání, zahájení provozu a obchodu.*“ (2012)

Rovněž tento pojem definuje český investor a partner v investičním fondu Credo Ventures, pan Bartoš: „*Pro startup nemá být tím nejtypičtějším znakem, že se jedná o nově založenou firmu, ale že se jedná o firmu, která přichází na trh s velkými plány a ambicemi.*“ (Bartoš 2011)

Na základě těchto charakterizací lze tedy konstatovat, že snahou start-upu je uspět v celosvětovém měřítku za pomoci kreativních a inovativních nápadů. Mezi hlavní vlastnosti charakterizující start-up, se řadí:

- Pomoci lidem vyřešit nějaký problém,
- přinést revoluční produkt.
- uspět.

Podobným způsobem chápe start-up také strategický leader globální společnosti Adobe, pan Randall, který ho vidí jako „*flexibilní organizaci, která má za cíl přivést na trh nový produkt nebo službu, která je unikátní nebo inovativní.*“ (Bartoš 2012)

Naopak Vanhar porovnává pojmy projekt a start-up následovně: „*Start-up znamená způsob podnikání a určitý stupeň serióznosti. Start-up již musí mít své zákazníky, musí být hmatatelný (beta verze, live) a podílí se na něm více osob než jen osoba zakladatele.*“ (Vanhara 2011)

1.7 Ekonomika coworkingových center

Vzhledem k velmi malé míře dostupnosti odborné literatury a vědeckých výzkumů lze konstatovat pouze minimální množství faktů v souvislosti s ekonomikou coworkingových center.

Tato centra zpravidla vznikají jako standardní soukromé firmy podnikající za účelem dosažení zisku a typicky se jedná o společnosti s ručením omezeným či akciové společnosti. Tento model přetrvává především v západních zemích jejichž ekonomiky jsou postavené primárně na soukromém vlastnictví a silném tržním prostředí. Přesto se však v těchto i mnoha dalších zemích objevují i centra z právního hlediska zřízené jako neziskové organizace. V těchto případech poté bývají nejčastěji zastřešovány partnerskými společnostmi či existují za podpory různých vládních i nevládních dotací.

Z hlediska globální ekonomiky lze poté s přihlédnutím k současným statistikám a odhadu trendů vývoje jednoznačně konstatovat, že coworkingová centra a především jej užívající nezávislí pracovníci tvoří a budou tvořit nezbytnost a podstatnou součást novodobé celosvětově propojené postindustriální ekonomiky.

Více se autorka teoretickými charakteristikami coworkingu a s ním spjatých oblastí zabývat nebude. V tuto chvíli by tedy již měly být známy veškeré teoretické poznatky potřebné pro chápání podstaty fungování coworkingových center a pro srovnání činností těchto center v rámci České republiky a je možné se do tohoto rozboru pustit.

2 PRAKTICKÁ ČÁST

Následující část práce byla z důvodu obsahu citlivých interních informací o vybraných centrech klasifikována jako utajená a přístup k ní je omezen.

Práce pokračuje závěrem na straně 49.

ZÁVĚR

V první polovině práce autorka představila nezbytně nutné teoretické znalosti týkající se pojmu coworking. Nejprve vymezila definici tohoto termínu, poukázala na první výskyty daného jevu, jež se objevily již na počátku dvacátého století, objasnila důvody vzniku coworkingu společně s jeho principy, kategorizovala jeho jednotlivé výhody a nevýhody, vysvětlila spojitost mezi pojmem start-up a coworkingovými centry a krátce rozebrala ekonomiku těchto center.

Posléze ve druhé polovině práce autorka analyzovala v rámci pilotního průzkumu jednotlivé služby nabízené coworkingovými centry, následované výběrem coworkingových center na základě náhodného výběru jenž byl definitivně upraven po odborné konzultaci. Poté autorka zahájila výzkumnou činnost prostřednictvím dotazníku konzultovaného na ÚMKM FES, jehož respondenty byli absolventi vysokých škol (maximálně dva roky od doby ukončení studia), kteří se rozhodli podnikat.

Na základě výsledků šetření bylo definováno deset nejdůležitějších služeb poskytovaných coworkingovými centry z pohledu jejich potenciálních uživatelů. Následně byla opět na základě odborné konzultace stanovena tři kritéria, množství dostupných nejžádanějších služeb, komparace základních a rozšířených služeb a cena za pronájem, pomocí nichž byla vybraná coworkingová centra srovnávána. Dále bylo provedeno výsledné hodnocení činností, resp. služeb zkoumaných coworkingových center. V neposlední řadě rovněž došlo k uvedení několika doporučení adresovaných centrům zúčastněných výzkumu. Mimo to autorka odhalila častý nesoulad mezi počtem uživatelů a služeb nabízených coworkingovými centry.

Závěrem této práce autorka konstatuje, že i přes neustále rostoucí význam coworkingu pro veškeré světové ekonomiky neexistuje dostatečné množství výzkumných studií zabývajících se touto problematikou.

POUŽITÁ LITERATURA

1. BARTOŠ, O. 2011 Startupy všude kolem. Startup.Lupa.cz [online]. [cit. 2015-03-17]. ISSN 1213-0702. Dostupné z: <http://startup.lupa.cz/clanky/startupy-vsude-kolem/>
2. BIZZARRI, C. 2010. The emerging phenomenon of coworking. A redefinition of job market in networking society. In Müller, K., Roth, S., Žák, M. 2010. *Social Dimension of Innovation*. Prague: Linde
3. BLANK, S. 2010 What's A Startup? First Principles. *Steve Blank* [online]. [cit. 2015-04-28]. Dostupné z: <http://steveblank.com/2010/01/25/whats-a-startup-first-principles/>
4. BLANK, S. 2011 Why Governments Don't Get Startups. *Steveblank.com* [online]. [cit. 2015-03-25]. Dostupné: <http://steveblank.com/2011/09/01/whygovernments-don%E2%80%99t-get-startups/>
5. BUSINESS DICTIONARY. 2012 Startup. In: Business Dictionary [online]. WebFinance, Inc., 2012 [cit. 2015-03-03]. Dostupné z: <http://www.businessdictionary.com/definition/startup.html#ixzz25QBOrKCG>
6. COWOBRNO. *CowoBrno* [online]. [cit. 2015-04-28]. Dostupné z: <http://www.cowobrno.cz/>
7. COWORKING CENTER ČB. *Coworking Center České Budějovice* [online]. [cit. 2015-04-28]. Dostupné z: <http://www.coworkingcb.cz/>
8. COWORKING KOLÍN. *CoworkingKolín.cz* [online]. [cit. 2015-04-28]. Dostupné z: <http://coworkingkolin.cz/>
9. COWORKING OLOMOUC. *Coworking Olomouc* [online]. [cit. 2015-04-28]. Dostupné z: <http://www.coworkingolomouc.cz/>
10. COWORKING OSTRAVA. *Viva Ostrava* [online]. [cit. 2015-04-28]. Dostupné z: <http://www.vivaostrava.cz/>
11. CREATIVE GATE. *Creative Gate* [online]. [cit. 2015-04-28]. Dostupné z: <http://www.creativegate.cz/>
12. DE PELLEGRIN, L., FOERTSCH, C. 2011. Global Coworking Survey. Berlin: Deskmag [online]. [cit. 15. 3. 2014]. Dostupné z: http://issuu.com/lukas_dp/docs/global_coworking_survey_english
13. DEGUZMAN, G. V, TANG, A. I. 2011. *Working in the „UnOffice“: A Guide to Coworking for Indie Workers, Small Businesses and Nonprofits*. San Francisco: Night Owls Press
14. DESKMAG. 2012a. *Deskmag's 2nd Annual Global Coworking Survey*. Berlin: Deskmag [online]. [cit. 2015-04-11]. Dostupné z: <http://www.swivelspaces.com/Share/coworking>
15. DESKMAG. 2012b. 1st Results of the 3rd Global Coworking Survey. Berlin: Deskmag [online]. [cit. 2015-04-04]. Dostupné z: <http://www.deskmag.com/en/1st-results-of-the-3rd-global-coworking-survey-2012>
16. DÖRING, S. 2010. *Zusammen flexibel ist man weniger allein? Eine empirische Analyse der neuen Arbeitsform Coworking als Möglichkeit der Wissensgenerierung*. Fachhochschule Jena
17. FISCHER, E. 2008. The Classless workplace: The Digerati and the new spirit of Technocapitalism. *Working USA*, Vol. 11, No. 2, pp. 181-198

18. FOERTSCH, A. 2013 Workplace Innovation Today: The Coworking Center. *NAIOP Research Foundation* [online]. 2013 [cit. 2015-04-11]. Dostupné z: <http://www.naiop.org/~media/Research/Research/Research%20Reports/Workplace%20Innovation%20Today%20Coworking%20Spaces/Workplace%20Innovation%20Today.ashx?la=en>
19. FOERTSCH, C. 2012c. *The profile of ex-coworkers & non-coworkers*. Berlin: Deskmag [online]. [cit. 2015-04-04] Dostupné z: <http://www.deskmag.com/en/the-profile-of-ex-coworkers-non-coworkers-coworking-475>
20. FOERTSCH, C., CAGNOL, R. 2013. *The History of Coworking In A Timeline*. Berlin: Deskmag [online]. [cit. 2015-04-04]. Dostupné z: <http://www.deskmag.com/en/the-history-of-coworking-spaces-in-a-timeline>
21. GOUP!. *GoUP! Startup Home* [online]. [cit. 2015-04-28]. Dostupné z: <http://www.gush.cz/>
22. GUILLEBEAU, Ch. 2013 Startup za pakatel: objevte způsob, jak pracovat na sebe a žít se tím, co vás baví. Vyd. 1. V Brně: Jan Melvil, 2013, 308 s. Žádná velká věda. ISBN 978-80-87270-59-2.
23. HENDERSON, R. 2012 Industry employment and output projections to 2020. UNITED STATES DEPARTMENT OF LABOR. *Bureau of Labor Statistics* [online]. [cit. 2015-04-28]. Dostupné z: <http://www.bls.gov/opub/mlr/2012/01/art4full.pdf>
24. HRDLIČKOVÁ, L. Mladé firmy volí levné sdílené kanceláře. *ECONOMIA, a.s. Hospodářské noviny* [online]. [cit. 2015-02-21]. Dostupné z: <http://archiv.ihned.cz/c1-54934130-mlade-firmy-voli-levne-sdilene-kancelare>
25. HUNT, T. 2007. *The results of the Coworking Survey*. Coworking Community Blog. [online]. [cit. 2015-04-06]. Dostupné z: <http://coworking.wordpress.com/2007/04/21/the-results-of-the-coworking-survey>
26. HUNT, T., MESSINA, Ch. 2009. *Our Philosophy*. San Francisco: Citizen Space. [online]. [cit. 2015-04-24]. Dostupné z: <http://citizenspace.us/about/our-philosophy/>
27. HURRY, Ch. J. P. 2012. *The HUB Halifax: A Qualitative Study on Coworking*. Halifax: St. Mary's University
28. IMPACT HUB. *Impact Hub Praha* [online]. [cit. 2015-03-28]. Dostupné z: <http://www.hubpraha.cz/en/>
29. INVESTOPEDIA. 2012 Startup. In: Investopedia US [online]. A Division of ValueClick, Inc. [cit. 2015-04-24]. Dostupné z: <http://www.investopedia.com/terms/s/startup.asp#axzz26c6IIevS>
30. LEE, J. H. 2012. Hard at work in the jobless future. *The Futurist*, 46 (2), pp. 32-35
31. NODE5. *Node5* [online]. [cit. 2015-03-28]. Dostupné z: <http://node5.cz/>
32. OBERHOFER, P. 2010. *Einsame Freiberufler arbeiten in einem Büro produktiv zusammen*. Karlsruhe: business-wissen.de Werkzeuge für Organisation und Management. [online]. [cit. 2015-04-12]. Dostupné z: <http://www.business-wissen.de/artikel/coworking-einsame-freiberufler-arbeiten-in-einem-buero-produktiv-zusammen>
33. POHLER, N. 2011. *Coworking 101: A new definition*. Berlin: Deskmag [online]. [cit. 2015-04-24]. Dostupné z: <http://www.deskmag.com/en/coworking-spaces-101-a-new-definition>

34. POHLER, N. 2012. Neue Arbeitsräume für neue Arbeitsformen: Coworking Spaces. *Österreichische Zeitschrift für Soziologie*, Vol. 37 (1), pp. 65-78
35. PÝCHA, A. 2012 Coworking: Co to je a proč právě vám může pomoci?. *MladýPodnikatel.cz* [online]. [cit. 2015-04-12]. Dostupné z: <http://mladypodnikatel.cz/co-to-je-coworking-t3647>
36. ROSTECKÝ, J. 2014 Kouzlo coworkingu. *E15* [online]. [cit. 2015-04-28]. Dostupné z: <http://euro.e15.cz/profit/kouzlo-coworkingu-1091092>
37. SZCZYRBOVÁ, K. 2014 Coworking nemusí být jen místem pro práci. *MontyRich* [online]. [cit. 2015-03-20]. Dostupné z: <http://montyrich.cz/novinky/byznys/2139-coworking-nemusi-byt-jen-mistem-pro-praci>
38. UDA, T. a HOKKAIDO UNIVERSITY. What is Coworking?. *Discussion Paper: Series A*. 2013, č. 265.
39. VANHARA, J. 2011 Definice startupu. Podnikani v USA [online]. [cit. 2015-03-10]. Dostupné z: <http://www.podnikanivusa.com/2011/09/05/definicestartupu/>
40. VEBER, J. *Management: základy, moderní manažerské přístupy, výkonnost a prosperita*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Management Press, 2009, 734 s. ISBN 978-80-7261-200-0.
41. VLACH, R. 2009 Coworking. *Na volné noze* [online]. [cit. 2015-04-03]. Dostupné z: <http://navolnenoze.cz/blog/coworking/>
42. VLACH, R. 2013 Coworkingy v Česku. *Na volné noze* [online]. [cit. 2015-04-16]. Dostupné z: <http://navolnenoze.cz/blog/coworkingy/>
43. ZANDL, Patrick. Ondřej Bartoš: naše typická investice je někde pod milion euro. *Startup.Lupa.cz* [online]. [cit. 2015-04-17]. ISSN 1213-0702. Dostupné z: <http://startup.lupa.cz/clanky/ondrej-bartos-nase-typicka-investice-jenekde-pod-milion-euro/?do=articleText-pollInText4768-viewResult>
44. ŽIVOT NÁPADŮM. 2012 Co zvolit: coworkingové centrum nebo business akcelérátor?. *Život nápadům* [online]. [cit. 2015-04-28]. Dostupné z: <http://www.zivotnapadum.cz/novinka/co-zvolit-coworkingove-centrum-nebo-business-akcelerator.html>

PŘÍLOHY

Příloha A - <i>Seznam coworkingových center v ČR</i>	- 55 -
Příloha B - <i>Dotazník</i>	- 56 -

Příloha A - Seznam coworkingových center v ČR

Praha

- Creative Gate
- Ateliér Pexeso
- Impact Hub
- Locus Workspace
- Era svět
- DeskRoom
- Pracovna
- Pracovna v parku
- In-Spiro
- Image Office
- C3
- Artek
- Office Coffe Bar
- Baby Office
- Mumraj
- Mam
- Business place
- TechSquare
- Node5
- REmmarable COworking
- Works
- Mamaoffice

Brno

- Cowo Brno
- Top centrum podnikatelek
- MenSeek
- Mitrovski
- HUB Brno
- Coworking Centrum
- Reparáda
- TechSquat

Ostrava

- HUB Ostrava
- Viva
- Coworking Ostrava
- Coworking 2.0
- Starý Coworking
- Coolna

Ostatní krajská města

- České Budějovice: Coworking Center
- Hradec Králové: Coolworking
- Jihlava: Facebook skupina pro zájemce
- Liberec: CML
- Olomouc: Coworking Olomouc
- Pardubice: DeskRoom
- Pardubice: GoUP!
- Plzeň: WO-CO Husovka
- Ústí nad Labem: Hestia
- Zlín: TIC

Menší města

- Kolín: Coworking Kolín
- Kolín: Prostor plus
- Kladno: Podnikání všem
- Havířov: Naše místo
- Měšice: Centrum volného času
- Příbor: Coworking Příbor

Příloha B - Dotazník

Dobrý den,

jsem studentkou Univerzity Pardubice (Fakulta ekonomicko-správní) a v rámci své bakalářské práce, jež nese název "Srovnání činností coworkingových center v České republice", provádím výzkum týkající se právě dané problematiky. Cílem tohoto šetření je zjistit, jak vnímají absolventi vysokých škol (maximálně 2 roky od ukončení studia), kteří se rozhodli podnikat sami na sebe, činnosti coworkingových center. Tímto způsobem bych Vás ráda poprosila, jste-li tzv. freelancer (člověk podnikající na volné noze), či začínající firma a rádi byste využili služeb coworkingového centra, které usnadňují začátek podnikání, o 3 minuty Vašeho času a vyplnění tohoto dotazníku. Ohodnoťte pomocí vah, jak důležité jsou pro Vás jednotlivé služby.

Vaše odpovědi pomohou významným způsobem posuzovaným coworkingovým centrům v otázce služeb, které poskytují.

Děkuji za Váš čas.

Jak důležité jsou pro Vás jednotlivé služby coworkingových center?

(Křížkem X označte stupeň důležitosti dané služby.)

Typ služby	Nedůležité	Spíše nedůležité	Spíše důležité	Maximálně důležité
Pronájem pracovního místa				
Pronájem zasedací místnosti				
Vybavená kuchyňka včetně kávy, čaje, vody a ovoce zdarma				
Relaxační koutek				
Administrativní služby				
Parkovací místa				
Přístup 24 hodin denně				
Sleva na obědy				
Možnost domácích mazlíčků				
Hlídaní dětí				
Kavárna				
Motivační přednášky, workshopy s mentory				
Vzdělávací přednášky				
Pravidelné tréninky komunikačních dovedností				
Pravidelné meetingy s úspěšnými podnikateli				
Pravidelné konzultace z oboru účetnictví, obchodu a práva				
Formální networkingové akce				
Možnost zapojit se do akceleračních programů				
Neformální networkingové akce				